

KELT.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak.

Hatszor használt gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb
hirdetéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Orpelt Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eck-
haus der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Vallfisch
gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest
Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger
A. V. hirdetések felvételi irod. Budapest Szervitátor 5. sz.

Nyitótéri czikk

gármond sor után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztői szállítás:

Fő, 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékesebb cikkeket díjaztatnak.

Kéziratok nem adtnak vissza.

A deési kiállítás.

I.

Talán semmi sem nehezebb feladat különösen nálunk, mint valamely új eszmének életet adni. A mozdulatlanságnak nálunk uralgó fajtája már közvetlen rokonságbán van az ázsiaival s a milyen könnyen árad a szó, ép oly nyakas ellensége mindenki a felmerülő új tervnek, mihielyt az komoly munkát vesz igénybe. Nagyobb városokban ez kevésbé van így, hanem például az erdélyi részek északi megyéiben, a hol tíz-husz éven át egy faluban nem épül két ház, a feltűnő események közé tartozik, ha valamely épületnek omladozó agyag vakolata újjal cseréltetik fel, s talán még be is meszelteik; a hol a fekete szalmafedél terhe alatt erre-arra dőldező sövényből font ronda kunyhók, a burjánzó rothadó sövénykert tövises szemetet tartogatra vállain, a leszakadozott és muszkafalvástól örzött kapufélék, a disznó által feltört udvar, virágtalan ablakok, fátlán kertek, hogánccsal benőtt útszomszok, békányálal bevont pocsolják évtizedeken át azon egy gyászos képét tájrák fel az utazó előtt a réstésnek és nyomornak, — ilyen helyeken herculeusi erő kell többe közreműködését igénylő olyan vállalatok keresztül vitéhez, a mely csak az előítéletek, a télenességben téspeő indolentia legyőzésével arthat csupán sikert.

Ha tehát igazságos ítéletet akarunk hozni a deési kiállítás felett, a vidéki viszonyokat nem hagyhatjuk tekinteten kívül.

A megyei és városi kiállítások külföldön is gyakoriak és részint előkészítől szolgálnak országos vagy világkiállításoknak, részint ugyiszólva számbaveszi időnként rajta egy-egy vidék ipari és gazdasági fejlődését. Ilyenkor a kiállítással, a melyet a vidék magának rendezett, nem veri fel az országot s nem lép fel nagyobb igényekkel, mint a mennyi őt megilleti. Deés kénytelen volt némileg megelégedni járni el. Egy szolnok-dobokamegyei kiállítás nem lett volna kiállítás, azon egyszerű oknál fogva, mivel az egész megyében edes kevés a kiállítási való, ipara elenyészőleg igénytelen s a mezőgazdaság szintén nem tud elég anyagot szolgáltatni; innen kénytelen volt az egész országból fogadni el bejelentéseket s

lett egy kiállítás, a mely se nem országos, se nem megyei s némileg azok előtt, a kik a nagyhangu híresztelésekkel az erdélyi részek iparát vélték megismerni Deesen, hamis fogalmakat nyújt, miután emennek sem felel meg.

Mindazonáltal az egész, mivel elég csinos kiállítás, nagy hasznára van magának a városnak, felvillanyozta ott egészen a közönséget; az illet még nem látott vidék előtt nagy esemény, a mely mozgásra és életre buzdít. Létrehozatala az ottani viszonyok között kétségkívül roppant erőfeszítésbe került s hálára kötelezte vele megyéjét Szolnok-Dobokamegye erélyes főispánja B. Bánfi Dezső úr, ki rövid időn nyomdát, hirlapot, tűzőlő egyeletet s egy szép kiállítást hozott létre Deesen.

Ha azonban mindez nagy kitarással létesített és hasznos is hajt a városnak s vidékének, a melyekben vizsgáló hamar észreveszi, hogy nagy részük erőszakkal nevelt virágházi növény, melyeknek gyökere nincs meg a vidék iparában, műveltségében, az egészségesebb közgazdasági viszonyokban s az idegen, a ki mindezeket végig szemléli Deesen, lehetetlen, hogy e mozgalmak és a nagyszállal foglalkozó ismert szindarab között bizonyos hasonlatosságot ne fedezzen fel, kiváltképpen ha hozzászámítja még azt a nagy zajt s önelégültséget, a melylyel ezek a jelenségek lejátszhatnak.

Mert például, — hogy a kiállításnál maradjunk, — megyei kiállítás, tehát az idegenek előtt Szolnok-Dobokamegye iparának és gazdaságának feltüntetése levén az eredeti cél, sajátosság benyomást tesz, hogy a gépkiallításra egyetlen tárgy sincs azon vidékről, hanem Künne Ede mosonyi, Fehér Miklós budapesti Rieger András n-szebeni stb. idegen vidék gyárának készítményei szerepelnek. Az ipartárlat főtemét a feketeterdől üveggyár, a Frankkics-cég üvegjei, Weress Ferenc porcelánképei, a zsobokigyár készítményei töltik meg s a legfeltűnőbb cikk Deésről egy botrányosan rossz festmény. És így van ez minden teremben.

Következék pedig ebből, hogy bármily nagy elismeréssel viseltessünk mindnyájan azért a rendkívüli buzgalomért és odaadásért, a melylyel a deési kiállítás létrehozott s bármennyire lássuk is be hasznát, a mit

a városnak és vidékének szerzett, még sem lehet eltikolnunk, hogy e kiállítás sok tekintetben erőszakolt és korai volt, nem lévén meg természetes előfeltételei, a melyek megszabják azt, hogy akár megyei, akár országos kiállítások mely helyeken rendezhetők.

AZ OSZTRÁK ALKOTMÁNYPÁRT válaszfelirati javaslata.

A ház nagy meglepéssel látja keblében most már azon csehországi képviselőket is, kik éveken át távol tarták magukat a birodalmi alkotmányos tárgyalásaitól, s bizton hiszi, hogy a nézetek különbsége Ausztria valamennyi népének loyális képviselőire nézve nem képezheti a haza javára irányuló közös működés legőzhetetlen akadályát.

Ez alkotmánynak most már minden képviselő által elfogadott jogalapján az állami alaptörvények minden tartománynak s népnek egyenlő jogokat biztosítanak, úgy hogy minden oldalú mérséklet mellett a közös egyetértés elérhetőséghez nincs szükség többé közjogi vitákra. A képviselőház azonban az alkotmánytörvénynek jogerővel fennállását kétségbevonó jogi meggyőződése érvényesítését nem tudja összeegyeztetni azok felfogadott megtartásával, sőt inkább ragaszkodnia kell azon, előbbi felirataiban ismételve kifejezett nézetéhez, hogy az alkotmányszerű jogok és azoknak megtagadása közt a megegyezés nem lehetséges.

A honvédelem ügyét illető javaslatok tárgyalásánál a ház azon meggyőződés által fogja magát vezéreltetni, hogy a lakosság hazafias áldozatkészséggel továbbra is hajlandó lesz viselni a monarchia védelmére elkerülhetlenül szükséges terheket. — De nem fog a ház elzárkózhatni annak megfontolása elől, hogy nemcsak a hadsereg ereje veendő a hatalom és béke biztosítása gyanánt figyelembe, hanem az annak felszerelésére s fenntartására szükséges adó orra a lakosságnak, valamint az államháztartás egyensúlyának helyreállítása is. — Örömmel üdvözlő a ház a katonai illetékek behozatalának kilátásba helyezését, mint igazságos eszközt az általános védkötelezettség terheinek egyenlő felosztására s új bevételi forrást a katonai személyek segélyreszorult családjainak gyámolítására.

esedezett és ugyanazon este, az „Uj szálloda“ terasán, Egyiptom csillagos ege alatt, a felséges enyhélég fuvalmánál, hol a Pharaók szellemei lengték őket körül, bevallotta neki szenvedélyét s igyekezett azon ígéretet kicsikarni tőle, hogy még ez év lefolyta előtt, éltét örökre összeköti az övével. És ekkor volt alkalma Horacének, kiismerni még teljesebben e fenekelt lélek egész finomságát, szépségét. Lesütött szemekkel feddette meg őt, szerelme féltelenségeért, észbe juttatta, hogy a halott el sincs még temetve, hogy visszaretten csak a gondolatától is cyprus ágakkal nyíló rózsát egyesíteni s a szerelmes gondolatokat, hosszú gyászférfyólával. Hanem azt megengedi neki, hogy írjon néha, ő pedig igéri, hogy hat hó múlva határozott választ fog adni kérésére; midőn elbucsuzott imádójától, finom, szűzes, de nagyon bátorító mosoly játszadozott ajkai körül. Horace azután ismét visszament a Nil folyó mentében egész felső Egyiptomig s örült, hogy a várakozás hosszú napjait, egy Thebaid magányában tölthetné el, hol a napok is hosszabbak huszonnyolc óránál; de azért még sem igen hosszuk arra, hogy az ember Corneuil asszonyra gondolva, tanulmányozza a hierogliphák jegyeit. A krokodiloknak nagy szerep jutott e szerelmi történetben.

Horace éppen Kéri-ben, vagy másként Krokodilopolisban volt, midőn egy illatos, s valóban kiváló vonásokkal ir leveléket kapott, mely tudtára adta, hogy imádott hölgye, a nyarat anyja társaságában, a Seman tó partján fogja töltetni, egy nyári lakban, néhány lépésnyire Lausannától s ha Penneville gróf látogatást óhajtaná tenni ott, nem kellene kétszer kopogtatnia, hogy az ajtó előtte kinyíljon. Tudásunk, mintha nyílból lötték volna ki, úgy utazott éjjel-nappal, s meg sem állt, míg nem érkezett Lausann-ba.

Önnét irta anyjának e tizenkét lapból álló levelet, melyben elbeszéli neki egész boldogító kalandját, a legnagyobb gyöngédség és öröm kitörések közt és oly nagy elragadtatással, mely nagyon is képes volt őt végleg kétségbeejteni. A nagybátya és unokahug, egész estét azzal

A Bosznia s Herzegovina közigazgatását illető előterjesztések tárgyalásánál a ház gondos figyelembe veendő, vajjou a közös ügyek köre kiszélesítendő-e, s miként biztosítottassék a két törvényhozásnak döntő befolyás az oкупált tartományoknak lehetőleg takarékos igazgatására.

Köszönettel vette a ház azon biztosítást, hogy a kormány törekedni fog első sorban megtakarítások által előmozdítani az államháztartás egyensúlyának helyreállítását. Ha az igazgatás egyszerűsítése a községállat egyes ágaiiban s ezáltal a kiadások tetemes leszállítása az egyékes állami vezetés csorbitása s a terhek áthárítása nélkül lehetséges lesz: a ház készséggel fog közreműködni e feladat nehéz feladat megoldásában. Még nagyobb meglepéssel vennie azonban, ha a kormánynak sikerülne a hiány fedezését az állambel igénybevétele s a nép termelői képességének megkötésével nélkül elérni. E biztosításból azt véli a ház következtetni, hogy már a legközelebbi előirányzat jelentékeny megtakarításokban fontos előfeltételt nyújtandja az adószolgáltatások netalanul felemelésének. A ház mindazonáltal az újabb rendkívüli hitelgény előrelátható magasságával s a lakosság jelenlegi súlyos megterhelésével szemben nem tartja lehetségesnek, hogy az utóbbi évi hiánynál sokkal kisebb összeg is ul adók által — és pedig már behozataluk első évében — a termelői képesség csorbitása nélkül fedezhető legyen.

A ház a legközelebbi időben rá várakozó teendői rendkívüli kiterjedése mellett is lehető megkönnyítést óhajtaná állásfoglalásnak s felelet sejuálna, ha megugol alkotmányküzdelmek a produktív törvényalkotás békés munkáját az államélet oly sok ágában megbénítanák s az idő bölcse felhasználását meghusiatnál.

A ház osztatlan s őszinte meglepéssel értesült róla, hogy Ausztria-Magyarország jó viszonyai valamennyi hatalomhoz fennállanak s főleg a német birodalomhoz való barátságos viszony gondos ápolásában s tovább fejlesztésében hatalmas kezességét látja a kereset s jólét fellendítése érdekében nélkülözhetlen békének. A béke fenntartása a hadügyi szükségletnek oly sürgetően szükséges s a kormány által hazafias kötelességnek elismert tetemes leszállítását s az egyensúly helyreállításának foganatba vételét is már a közel jövőben lehetővé teendő.

A ház gazdasági viszonyainak ápolását a szomszéd államokkal szemben, valamint a jó kereskedelmi összeköttetések létesítését a béke fenntartásán kívül a külpolitika legtermékenyebb mis-

töltőte, hogy e tárgy fölül beszélgettek, határozatok, vitakoztak. Mint ilyen esetekben rendesen meg szokott történni, legalább huszszor ismételték ugyanazon dolgokat; ez nem viszi ugyan előbbre a dolgot, de egy kis könnyűlést okoz. Miraval ur, ki ritkán vette a dolgokat komoly oldalukról, igyekezett vigasztalni a grófnét, de az vigasztalhatlan volt.

— Csak vallja be maga is kedves bácsi, szólt elkeseredve, hogyha jól meggondolja a dolgot, remélheti-e joggal, hogy hidegvérrel nézzen annak elibe, hogy menyül fogadják egy teremnyet, kiről azt sem tudni honnét jött, ki egy bukkott ember lánya, egy sehonai kisasszony volt, ki előbb nőül ment egy gyöngye elméjű, durva, miveletlen emberhez, s attól elválott azért, hogy kalandok után fuktosan Párisban; egy oly nő, ki nevéét végig huzoztolták a „Törvényszéki Lapokban“, oly nő ki ködös regényeket, sonetteket ír s kinek, fogadom, volt már életében legalább is tíz szerelmi kalandja?

— Azt nem tudom, ha a számát jól eltalálta-e, felelt a marquis; de anyai bizonyos, hogy még mielőtt mi születünk volna, már rég megmondta valaki, hogy a legveszedelmesebb két állat, a csörgő kigyó és a verselő asszony. Tízet lehetne egy ellenében tenni, hogy ez a melyikkel itt dolgoznak van, ravasz, cselszövő asszony, és ez igazán kellemetlen egy ügy.

— Horace, rettenetes Horace! kiáltott föl a grófné, minő nagy bánatot okozasz nekem! Ennek a szegény, kedves gyermeknek a legnemesebb, a legönzetlenebb szíve van; szerencsétlenségére szájára mindig oly kifacsart volt; de hát még is, gondolhattam én ezt? . . .

— Fájdalom! igen, ezt lehetett gondolni. Soha sem lehet eléggé tartózkodni a kora érettség következményeitől; rendesen valamely katasztrófával szokott végződni.

Százszor is mondtam már neked, kedves Matild, hogy fiad igen nyugtalanít engem, hogy valamely kellemes meglepetést tart fön számunkra. Bizonyos mértékben mindnyájan boldognak

szóljának tekint, s ennél fogva névszerint a Balkán-félsziget minden részében való kereskedelem politikai állásunk uja előrelében s tovább fejlesztésében a kormány legfontosb feladatainak egyikét látja.

A háznak főleg az alkotmánytörvények tárgyalásánál legteljeseb alkalma volt igen bő mértékben megvalósítani kész előzékenységet a nemzetiségi s autonom kíváncsalak irányában. A ház kezdeményezésével jött létre azon alaptörvény, mely a birodalmi képviselői számára csak az állami élet lényegéhez mérőben nélkülözhetlen törvényhozási jogot az államélet minden más — épen oly számos, mint fontos részében — a tartománygyűléseknek engedte át.

Az egyetértés és mérséklet szelleme által vezéreltetve a ház most is az alkotmány alapján készséggel nyújtja kezét a megegyezéshez. Azonban hazafias kötelességünknek tartjuk azt is nyíltan és loyálisan kijelenteni, hogy az alaptörvények revisióját a tartománygyűlések njabb kiterjesztésének irányában az egyékes alkotmányos állam követelményeivel nem tartjuk többé megegyeztethetőnek. A ház tehát az alaptörvényekhez, az azok által biztosított jogokhoz s kiváltságokhoz s az egyékes osztrák közigazhoz hiven s tántoríthatlanul fog ragaszkodni, a birodalom javára s császári uralkodójának dicsőségére. Isten óvja Ausztriát. Éltesse s áldja meg Felsősgedet!

Hungaricae res.

(Vége.)

A bécsi entrevue eredményeiben föltalálhatjuk:

a) mint a fentartott béke eredményét „a status quonak ugy keleten, mint nyugaton való fentartását.“

b) Mint a jelzett állami csoportosulások alapján keletkezett és a bécsi szövetség javára eldött harcz eredményét és a status quo újabb garanciáját, a következő két új „barriére“ alkotását, ugymint:

1. Orosz-Lengyelország és
2. Lombard-Vencelének souzerain államokká való transformációját.

Meggyőződés, hogy a Tisza-kormány bukása Magyarország létkérdése, és hogy az 1875-ben keletkezett egyetlen homogen és valódi kormánysság ellenzék, a „konzervatív párt“ törek-

születnek e világra, a minek az a rendeltetése, hogy rendre-rendre elhasználjuk; boldogaz, ki ifjúsága szakában, apró részletekben használja föl! Horace az egészet hiánytalanul megtartotta huszonnyolc éves koráig, a tőkét és kamatait és ime itt van most takarékososságának gyümölcse. A többször ismétlődő, apró bolondságok, megmentenek a nagyoktól; mikor az ember egész életében csak egyet követ el, ez az egy aztán csaknem mindig borzasztó nagy, s többnyire helyrehozhatatlan.

En, ki most veled beszélek, tudtam használni ifjúságomat, azt mondhatom; legszentebb kötelességem ellen véltam volna véteni, ha parlagon hagytam volna.

Husz éves koromban nem sok volt hátra, a mit megtanulhattam volna még a nőköl; teljesen kiösmertem minden furfangját e szép állatnak.

— Ah! nagybácsi, ez sok! kiáltott föl a grófné, kissé megbotrányozva.

— Bocssám meg. Csupán azt akartam megértetni veled, hogy hála több ízben ismételt tapasztalataimnak, tanoncz-éveimet bevégeztem azon kor előtt, midőn megszoktunk házasodni, és hogyha huszonnyolc éves koromban találkoztam volna egy Corneuil asszonnyal, minden igyekezetemet kifejtettem volna, hogy tetszését megnyerjem, de az ördögben is, arra soha nem gondoltam volna, hogy nőül vegyem őt!

Penneville asszony nagybátyjának egy csöszte theát nyújtott át, melyet saját fehérr kezeivel czukrozott meg, s hízolg hangon így szólt:

— Kedves nagybátyám, egyedül ön menthet meg minket.

— S vajon mi módon? kérdé a marquis.
— Horace ön íránt mindig oly nagy tisztelottal, oly nagy elismeréssel viseltetett! Ön mindig nagy fölényt gyakorolt felette.

(Folyt. köv.)

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

APEPI KIRÁLY.

REGÉNY.

IRTA:

Chebuliez Viktor.

Első rész.

(Folytatás.)

II.

Miraval marquis nem családott volt föltevésében; a dolog körülbelül épen ugy történt, a mint ő kigondolta. Penneville Horace gróf találkozott Cairobán, egy szép, szőke nővel, s életében először, szíve fogva volt. A „New-Hotel“-ben találkoztak legelőbb; az első naptól kezdve, Corneuil asszony miudent elkövetett, hogy a fiatal ember figyelmét magára vonja, s tekintetét, gondolatait leköte tartsa.

Corneuil ur állapota kissé jobbra látszván fordulni, s nélkülözni tudván egy kicsit betegápolónőjét, e csalékony javulást a fiatalok arra használták föl, hogy meglátogassák együtt a Boulogne-i múzeumot, a serepenni földalatti t'regetek, a Giseh és Saggahar pyramisokat.

Horace egész komolyan vette vezetői szerepét, s nagy dolgot csinált belőle, és őrmőre szolgált, hogy megismertesse Corneuil asszonnyal Egyiptom kincseit, és Corneuil asszony, mind magyarázatokat a legnagyobb áhitattal, meghatottsággal vegyült figyelemmel, s közben egy öröm kitöréssel, hallgatta végig. Mintegy meg volt lepelve, ennyi nagyság láttára, s néha remegett az izgalomtól, szeméi sötét tűzben égtek; senki nála jobban nem értette azt a mes-

vései sikertelenségének oka azon magatartás, melyet Andrassy külügyi politikájával szemben elfoglalt, vagyis ezen kormányképes ellenzék kormányképtelensége külügyi politikájában felelt.

E szoros összefüggés a bel- és külügyek között, készlet, hogy foglalkozzam — röviden — ez ügygel.

A jelenlegi u. n. „egyesült ellenzék” kombinációja keretén kívül hagyom. E pártot a kormányválság akadályát tekintem és a fusiót a két párt között, a konzervatív párt részéről, egy nagy politikai hibának tartottam.

Meggyőződésem, hogy a Tisza-kabinet bukását csupán a konzervatív párt restitutio in integrum-a idézheti elő.

Indikálom röviden, hogy mily modalitások között tartom a két párt újra alakulását, olyannak, mely a kormányválság eloldósítására garanciát nyújthat.

Látunk 1876 óta egy férfit a magyar ügyek élén, ki egy politikai banquerotteur-nél nem több.

Contradiktóknál nem egyéb politikai carriére-ja és azt lehetett hinni, hogy a történet után Andrassy és Tisza örökre incompatibilisek.

Azonban Tisza eltalálta a módot, melylyel hatalmát meg nem határozható ideig bírhatta.

E mód az Andrassy feltétlen támogatásában állott. Egy marionette lett az Andrassy kezében és egy genialis embernek mindig kényelmes, ha egy oly emberre akad, ki conceptiói kivételében egy mechanikus eszköz; és az is bizonyos, hogy Tisza Kálmán, külügyi kérdés miatt, soha demissionálni nem fog.

E körülmények összetételalkozásának áldozata — Magyarország.

A raison d'état tartja Tiszát és ezen érdek pusztulni hagyja Magyarországot beláteleit.

Alkotni kell tehát egy ki- és befelé egyaránt kormányképes ellenzék!

Volt egy ellenzéki párt országgyűlésünkön, melyben voltak olyank, kik Andrassy külügyi politikáját helyeselték.

Ez a Sennyey-párt volt. E pártján azon sajtóságos jelenséget tapasztaltuk, hogy azok, kik multjunktól fog a nemcsak a parlament, de az országban legcompetenssebbek voltak a külügyi kérdésben véleményét nyilvánítani, mindazok nem helyeselték Tisza belügyi, de helyeselték Andrassy külügyi politikáját.

Összán két nevet említek, Kállay Bénit (képviselőház) és a Széchenyi Antal grófot (delegáció).

Azt állítom, hogy ha Sennyey Pál báró elfogadja Andrassy külpolitikáját, már rég Magyarország belügyeinek élén állana.

Sennyey bárónak a külügyi politikával szemben elfoglalt állása maga után vonta a belügyi téren törekvéseinek sikertelenségét, és ebből folyt visszaélése és a conservatív párt boldogtalan fusója.

Magyarország létérdekének szolgálna Sennyey báró, ha most, midőn egy a parlament, mint a delegációban a külügyek ismét fészegettetni fognak — a parlamentbe lépve, megragadná a kezdeményt egy új conservatív párt alakítására, melynek ki és befelé egyaránt határozott és a cabinet válságára — nézetem szerint — legtöbb garantit nyújtó következő programja lenne:

Jelentse ki Sennyey báró az „egyesült ellenzék”-nek, melynek fusója a conservatív párttal — imétem — non sens volt, hogy „deine Wege sind fürder nicht unsere Wege”;

tartsa fenn az általa 1875-ben kiadott belügyi programot — és

nyilatkoztassa ki, hogy kész támogatni — sans arrière pensée — az Andrassy által kezdeményezett külpolitikát.

Csináljon a magyar conservatív párt vezére, nagy collegája lord Beaconsfield-dal, a létező érdeközösség (keleti kérdés) alapján, az európai nagy politikai kérdésekben közönséget (cause commune) és bizza az európai concert által sanctionált transformációk és alkotások támadását a parlament megyei politikusa, mert: un homme d'état doit peu se soucier de ses opinions et ne rechercher ne ce qui est utile à son pays et conforme à l'esprit de temps....

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése. oct. 24.

Elnök: b. Kemény János; jegyző: Baross Gábor.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán, b. Kemény Gábor, gr. Szapáry Gyula, Szende Béla, Trefort Ágoston, Pauler Tivadar, Bedekovics Kálmán.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök bemutatja Szepes megye főúrlát, melyben a budapest-zimonyi vasútnak Szabadka irányában való kiépítését kéri; Szeged sz. kir. város főúrlát az uszora korlátozása tárgyában.

A kérvények kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

Kemény Gábor b. kereskedelmi miniszter a következő törvényjavaslatot nyújtja be: 1) a Bosznia- és Hercegovinában való közös vámegegyesítéséről; 2) Martinschizza, Buccari, Portoró, Zengg és Carlopago szabad kikötőinek az osztrák-magyar általános vámterület bevonásáról; 3) Istria vámküzetének és Dalmáciának az osztrák-magyar általános vámterületbe vonásáról; végre 4) a Broódy vámküzetének megszüntetéséről.

A javaslatok a közgazdasági bizottsághoz utasítottak.

Következik a napirend első tárgya: A budapesti sugáruton, a nagy köruton s annak három barányutczai kiágazásán, az 1881. június 10-ik napján tul 1891. június 10-ik napjáig emelendő építmények adómentességéről szóló törvényjavaslat.

Máriássy Sándor az állandó pénzügyi bizottság elnöke a következő törvényjavaslatot nyújtja be. Utasítottat a kormány, vizsgálja meg, vajon az 1871. XLII. t. cz. 4 és 8. §-ában foglalt azon föltételek, melyekhez a pestvárosi nagy köruton és 3 barányutczai kiágazásán építendő házak adómentessége, illetőleg adókedvezménye köthetik, — továbbá azon különbözet, mely az említett és az 1875. IV. t. cz.-ben közzétett területen építendő házaknak nyújtott adókedvezmény közt felforog, — a megváltozott körülmények közt is fentartassék — s mennyiben e föltételek enyhítése s a kedvezmény különbözlet megszüntetése indokoltak mutatkoznak, terjeszsen be erre nézve törvényjavaslatot.

Szapáry Gyula gróf miniszter a főváros felvirágzását óhajtván, terjesztette be a kedvezményt nyújtó javaslatot, de ezen tul menni nem lehet sem a főváros, sem az állam érdekében. Ha az építkezési rendszabályok megváltoztatására szükség mutatkozik s vagy a főváros, vagy a közmunkatársak részéről kezdemény történnék, a kormány teljes készséggel fogja-e kérdést tárgyalás alá venni, amde ez semmi összefüggésben nincs az 1871. XLII. t. czikkkel. A határozati javaslatot el nem fogadják.

A ház erre a javaslatot általánosságban elfogadja egyhangulag, de a határozati javaslatot a többség elejti.

A részletes tárgyalásnál semmi felszólalás nem történt, a javaslat részleteiben is elfogadtatik.

Következik: a volt magyar keleti vasúti társulat részvényeinek beváltására kitűzött határidő leforgása után bemutatott részvények utólagos beváltásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Máriássy Sándor előadja a javaslatot elfogadásra ajánlja, mert noha az 1876. L. t. czikkelyben megállapított és az 1878. XI. t. cz. által meghosszabbított záros határidő lejártá után bemutatott: volt magyar keleti vasutársulati részvények beváltása jogilag többé nem követelhető, — itt kizárólag már önhibájuk nélkül amugy is lényegesen károsodott, nagyrészt alsóbb néposztályhoz tartozó, s így az elkövetett mulasztást már magán viszonyaiknál fogva is kevésbé okolható külföldi részvényes érdeke forogván szóban, az utólagosan bemutatott 50 db. részvény beváltásából az államra haramló, évenként összesen 148 frtnyi kamatteleher a méltányosság, érve által bőven kárpótolva leend.

E törv. s. Károlynak az őszeg, mely itt szóban van, nem igen nagy, s az a szót nem is érdemlő, de kifogása van az ellen, hogy e kormány egyre meghosszabbítási javaslatokkal jön b. ház elé. Kérdi: vajon e-e az utolsó meghosszabbítás, a nem fog-e egy újabb határidő meghosszabbító javaslatát a ház elé járulni? A törvényhozás méltóságát látja sértve a folytonos hosszabbításokkal. Egyébiránt a javaslatot elfogadják.

Lukács Béla az állam méltóságához illelőnek tartja, hogy oly összegeket ne tartson meg, melyek őt meg nem illetik s ezért helyesnek tartja, hogy a beváltási határidő utabban meghosszabbíttassék. A javaslatot elfogadják.

Szapáry Gyula gr. miniszter utal arra, hogy a javaslatlalt a kormány jótekonyságot gyakorol, mert többnyire szegény emberek pénzének megtérítéséről van szó, kik az eredeti határidőt önhibájukon kívül elmulasztották. Eötrős kérdésére azt válaszolja, hogy e tárgyban a kormány újabb meghosszabbítással nincs szándékában a ház elé járulni.

A ház aztán a javaslatot általánosságban elfogadja. A részleteknél felszólal.

Hegedűs Sándor, ki az 1. §-hoz kíván módosítványt benyújtani. Ebben ugyanis az az intézkedés foglaltatik, hogy azon részvényes utólagos becsérlése engedjessék meg, melyek 1879. aug. 15-ig beváltás végett bemutatattak, a kormányt ezen intézkedésnél az a méltányossági elv vezérelte, melyet a pénzügyminiszter az imént kifejtett. — Minthogy azonban neki tudomása van, és a pénzügyminiszter is részletes felvilágosítást adhat arról, hogy ezen határidő után is adtak b. kérvények becsérlése végett: ugyanazon méltányossági tekintetek, melyek a javaslat benyújtásánál irányadó voltak, szükségessé teszik nézete szerint ezen határidőnek meghosszabbítását. Indítványozza tehát, hogy az 1-ös §-ban e helyett: 1879. aug. 10-ke tétessék 1897. oct. 10-ke.

Szapáry Gyula gr. miniszternek az indítvány ellen nincs észrevétele s ahhoz kész hozzájárulni.

Máriássy Andor előadja szintén elfogadja.

A ház a törvényjavaslatot Hegedűs indítványával elfogadja.

A javaslatot harmadik fölolvására a keddi ülésre tűztetik ki.

Szapáry Gyula gr. miniszter bejelenti, hogy az 1880-diki államköltségvetés iránti előtervezést a keddi ülésben fogja megtenni.

Több tárgya az ülésnek nem lévén, az 12 és fél órákor véget ér.

Az osztr. alsóház többségének felirati javaslata.

Felséges császár és apostoli király. Legkegyelmesebb urunk!

Felséged birodalmi tanácsának leghűségesebb alsóháza alkotmányos munkálkodására meghívtrván, első és öröndetes kötelességének tartja legmélyebb hódolattal törhetlen hűségét és odaadását kifejezni felségednek. Annival inkább indítva éri magát erre, mert egyuttal kifejezést adhat azon éleak viszhangnak, melyet Felséged magasztos szavai, a melyekkel az ülést megnyitá, mindnyájok szívében találtak.

Azon szellemtől áthatva, melylyel felséged öröndetes megemlékezést arról, hogy az összes királyságok s országok meghívott képviselői faj- és nyelvkülönbségre való tekintet nélkül, s épségben tartva jogi meggyőződésüket, közös alkotmányos munkálkodásra össztalálkoztak, leghűségesebb képviselőháza is a remény biztos zálogát látja arra nézve, hogy Isten segítségével sikerülni fog az általános kibékülést és egyetértést helyreállítani, és ekkép újra megszilárdítani alkotmányos alapon, évszázadokra, a népek szövetségét, melyekben Ausztria történelmi hivatása kifejezést nyer, hogy így beteljesüljön a feladat, melyet felséged oly magasztos szavakkal megjelölt.

E remény által megerősítve fogjuk a reánk várakozó feladatokat megoldani. Teljes figyelemmel fogjuk a törvényjavaslatokra fordítani, melyeket felséged kormányja s monarchia védelgőjéül élénkbe terjesztend és megkísértjük megoldani a nehéz feladatot, hogy az addigotok lehetó kimélesséval a hazai véderőrt oly erőben és kiterjedésben megtarthassuk, mely a monarchia számára a lehetőséget biztosítsa, miszerint hatalmának teljes súlyával föllépessen mindenütt, hol érdekei fenyegetve lehetnének.

A haza védelmében megbénultak sorsának javítása, s az ily kötelesség teljesítése folytán ideiglenesen vagy állandóan keresetképtelenné válta családjáról való gondoskodás, az igazság és hála kötelessége, melynek a pénzügyi eszközök mérve szerint megfelelni fogunk igyekezni. Azonban a nagy terhek, melyek a védelem ügyénél a minden irányban előálló szükségleteknél a kincstárra hárulnak, súlyosan nehezedecek a lakosságra; némileg könnyíteni fogják ezeket azon eszközök, melyek a védtörvényben már kifizetésre tett hadi taxából fognak származni; de ennek dacára is csak egy lesznek elviselhetők, ha az oly szükségessé és elhalaszthatatlanná vált rendezés államháztartásunkban mielőbb komolyan és következetesen keresztülvitetik.

Felséged azon szándékát, mely szerint a közigazgatás egyszerűsítésére s olcsóbbá tételére hivatánk fel, csak örömmel üdvözlhetjük. A közigazgatás megfelelő decentralizációja s egyidejű bevonása életképes autonóm közegeknek, mind ez nemcsak a kincstárnak lényegesen előnyére lesz, hanem alkalmat is fog adni oly közigazgatási tevékeniségre, mely a nép szükségletét saját tapasztalatából ismerve, azokat biztosabban, gyorsabban, tehát tökéletesebben is kielégítheti, mint ez most történik s tehát magasabb mértékben is ki fogja érdemelni a lakosság bizalmát.

Ha továbbá helyes elveken nyugvó és egy irányban sem experimentáló adóreform által a terheknek igazságos megosztása és ez által az adóerő megizmosítása lehetővé fog válni, akkor gátat lehet majd vetni annak is, hogy folyó szükségletek fedezésére az állam hitelle igénybe vétessék, ami utóbbi időben oly érzékeny adó növekedést okozott. Ezen meggyőződéstől vezéreltetve, teljes gondallal rajta lesz a képviselőház, hogy minden erre vonatkozó előterjesztések a legteljesebb megvizsgálásnak legyenek alávetve.

Szoros kapcsolatban állnak ezekkel s bizonyára nem kevésbé fontosak a nemzetgazdasági téren megoldandó feladatok. A mezőgazdasági és ipari termelés komoly vesélyeknek látja magát kitéve, az összes forgalmi viszonyok nagymértű átalakulása folytán, mely a közlekedési eszközök tartós tökéletesbedését vonja maga után és ezen vesély még fokoztatik az idegen államokban elköszített óv rendszabályok által. Nagy örömmel fogjuk üdvözlölni, ha az újonnan nyílt kifizetés a német birodalommal való forgalmi és kereskedel-

mi viszonyoknak kedvező szabályozása tekintetében megvalósulna és ezáltal termelésünk újabb megkísérlése föltétl eloszlik az aggodalom.

Felséged kormányának több rendbeli előterjesztése azon törekvése mutat, hogy a mezőgazdaság és kézműipar, mely utóbbi időben oly csökly figyelemben részesült, ismét meg fogja nyerni az oly sürgősen megkívánt tekintetbevételt s azon jogos reményt véljük ebből meríthetni, hogy ezen hálásan elismert jóakarat lehetőleg mielőbb alapos és rendszeres tevékenységben nyerje teljes kifejezését.

Epen úgy, mint a hazai productió, különös figyelemmel érdemelnek az ezzel szoros összeköttetésben levő ipar s kereskedelem. Az e tekintetben élénk terjesztett javaslatok közt az új területnek a vámszövetségbe vonásáról s vasut rendszerünk fejlődéséről, különösen az Arberg vonat építéséről szóló javaslatok kiváló helyet foglalnak el, — mindezek a tárgy fontosságához mért figyelemben fogjuk részesíteni; de e téren gyökeres intézkedések szükségessé s mi bizalommal várjuk, hogy ő Felséged kormányja törekedni fog, hogy a kereskedelem számára szükséges közlekedési utak minden viszonyok között biztosítva legyenek, de hogy azonkívül határozott s következetes, a benföld termelési viszonyainak megfelelő kereskedelmi s vasuti politika, végre a valta mielőbbi helyreállítása megszünteti azon sajnálatra méltó bizonytalanságot s folytonos ingadozásokat, melyek miatt nemcsak a kereskedelem nem képes nagyobb mérvben felvirágozni, de a productió is nagyon szenved.

Legfőbb hálára kötelez bennünket ő felséged legkegyelmesebb biztosítása, hogy a kormány folytatást törekedni fog az anyagi érdekeknek kívül a birodalom ezen részében lakó minden nemzetek szellemi érdekeit is egyenlő módon ápolni. Az állami alaptörvények határozatainak, melyek minden néptörzs egyenjogúságát mondják ki, lelkiismeretes teljesítése a leghíresebb eszközök közé fog tartozni, hogy az alkotmányt minden nemzet örömmel elismerje s e célhoz, hogy begyógyítsuk a sebeket, melyeket a legközelebbi mult hozott létre, mi mindenkör s örömet készek leszünk.

A magánjogi eljárás s az anyagi büntető jog terén hozandó reformokban buzgó közreműködésünket biztosan ígérhetjük.

A lelkesek helyzetének javítása égető szükségnek felel meg s legalább első lépés lesz e tekintetben, hogy a nép, különösen a szegényebb tartományokban, meg legyen mentve templomai fenyegető romlásától.

Nagy meglepődéssel fogadjuk, hogy Felséged jó viszonya más hatalmakhoz tartós s óhajjuk, hogy a berlini szerződésben megállapított bevonulás Novibazárba békésen hajtsassék végre s biztosított és tartós béke kezességé legyen, hogy így lehetővé tétessék keleti nemzetgazdasági viszonyaink tartós ápolása által némi kárpótást nyerni azon nagy áldozatokért, melyekre kényszerítettek minket az ese-mények Európa ezen részében. Bosznia s Hercegovina kormányzásának megfelelő s öntudatos rendezése bizonynyal hatással lesz erre s az idevonatkozó előterjesztéseket mi a legnagyobb gondallal fogjuk megvizsgálni.

Bármily nagy legyen is feladatunk köre, reménylünk, hogy önmérséklet s az idő gondos felhasználása által oly módon intézhetjük el azokat, hogy biztosítva lehet az alkotmányoszerű képviselők üléseinek rendes egymásutaisága, mely az utóbbi években gyakran zavartatott s csak a tartománygyűlések számára előírt elégtelen idő által érhető el. Azonban a királyságok s tartományok jogai s érdekei végett összehívott tartomány gyűléseknek szükségük van minden tekintetben háboríthatlan működésre közös érdekeik megóvására.

Ausztria magas történelmi hivatása azon császári szavakban van kifejezve, hogy ezen birodalom az egyes tartományok s népek jogainak őre szt. választatlan, egyenes kötelessége. Ezen hivatás teljesítésére minden nép lelkesülten fog közreműködni e ezért hű szeretettel s meg nem zavarható ragaszkodással tekintenek Felséged felszentelt személyére, mint ezen hivatás főöröszjére, mint a jog s valódi szabadság. védőjére. Issten tartsa meg, oltalmazza s védje Felségedet!

Kossuth Lajos legutóbbi levele.

Kossuth Lajos atya siremlékének leleplezése ügyében a rendező egy levelet intéztek Kossuthhoz, melyre Kossuth Lajos következő levéllel válaszolt:

Dr. Halász Gejza urnak Budapestben Collegno (al Baraccone) Olaszország, október 10-én 1879.

Tisztelt Uram!

Hálás megilletődéssel vettem tudomásul, hogy a mit az általam s maradekaim által soha eléggé nem méltányolható kegyelet tervezett, azt a tervezők nemes buzgalmaéhoz csatlakozott résztvevővel ténnyé érlelte, s a sirt, melyben atyám földi maradványai nyugszanak, marandó emléket jelöl.

Ha nemzetünk, mely — mert Nemzet — csak öngyilkosság által halhat meg, magáról önmaga le nem mond: az idő bizonynyal el fog következni, midőn az örökké való Isten igazsá-

ságát a történelem logikája hazánk számára is végrehajtandja.

Nekem s fiaimnak, kik nevémmel elveimet is öröken bírák, csak ezen idő kötelességei tehetik lehetővé, hogy szülőföldünkön viszontlássuk s azt viszontlátva, meglátoghassuk a sirt, mely jó atyám porait fedi.

Engem aggkorom nem bízthatat a kilátással, hogy ezt megérem. Fiaim megérk-e? az Is-ten tudja. Az emberélet napjai csak perc a történelem óráján.

De ha megérk, önöknek fogják köszönni, hogy megvalósították a sirt, a melyben az nyugszik, ki idegen földben porlandó atyjuknak életet adott.

Legyenek önök s a kik kegyetes munkájukban részesek, megáldottak, hogy e — családunknak — szent hely feltalálhatását biztosították.

Önök a siremléket, melyet jó akaratuknak köszönünk, némi ünnepélyességgel szándékoznak leleplezni.

Atyám egyszerű honpolgár volt, kinek életében nem fordulnak elő mozzanatok, melyek ünnepélyes megemlékezésre anyagot nyújtanának.

De nem illenék fiúi érzelmeimhez a megtiszteltetés módjához szólni, melylyel önök atyám emléktét feleleveníteni akarják.

Hanem, ugyálszik nekem, hogy ha én vagy fiaim ott volnának is a hazában (melyet a legújabbban vett hírek szerint maholnap még csak „Hazánk” sem lesz szabad neveznünk), mi az öndicsőítés hajhászatának színe nélkül részt alig vehetnénk ez ünnepélyben, mert nevünket attól öröklővén, a kinek emléktét önök megtisztelni köszűnek, nem lehet nem éreznem, hogy nevünk és leszármazásunk e megtisztelésnek némileg minket is részesévé tesszen.

Ép azért nem is gondolom, hogy helyesen cselekednénk, ha magunk különben sem lehetvén jelen, magunkat az ünnepélyen képviseltetnénk. Mi csak a gyermeki kegyelet bánatos könyvével közelíthetünk atyám sírházhoz s ezt nem lehet képviseltetni.

A mi fiúi kegyeletünk jelvénye bizonyára nem fog hiányozni atyám siremlékhez, de annak csendben, zajtalanul, ostentatio nélkül kell oda függesztetni; mert zajtalan a köny, mely édes jó atyámra gondolva szeméibe tódul.

Lélekben önökkel leszünk. Csak így lehet, csak így szabad ott lennünk.

Vegyük még egyszer marandó háláérzetünk biztosítását s fogadja ön uram s adja át kerem Zlinszkyne asszonyságnak kiváló s lekötelezett tiszteletemet.

Kossuth Lajos s. k.

A német császár és Bismarck.

A Köln. Z. Berlinből oct. 22-ikéről a következő nagyérdéki sürgönyt vette: E pillanatban hajtattott Vilmos császár kocsin, láthatólag vidám hangulatban, a potsdami indóházról a palotába. A nép nagy örömmel üdvözlötte őt, a mire több oka volt, mintsem tudta. A császár ezuttal is elhallgattatta saját érzelmeit s a kötelesség szigorú parancsát követve, midőn nehéz küzdelem után beleegyezését és aláírását adta a birodalmi kancellár által Bécsben innaugurált politikához. Azon naptól kezdve, melyen Bismarck herczeg Berlinbe visszatért, elutasításig Varzinba államéletünk a legsúlyosabb válságok egyikén ment keresztül.

Az államminiszteriumban, a hol állítólag a közigazgatás reformjáról volt szó, Bismarck egészen más dolgokról beszélt. A birodalmi kancellár és a miniszterelnök mélyen átgondolt előadást tartott Németország és Európa helyzetéről, azon bel- és külviszonyokról, melyeket megelőzni, esetleg ellensúlyozni nem lehet. Azokra, kik ezen előadást hallották, rendkívüli hatást gyakorolt Bismarck beszéde, s azt mondják, hogy ha a herczeg nyilvánosan mondta volna el az ott mondottakat, egész Németország örömrádvá üdvözlötte volna őt.

A Németország és Ausztria-Magyarország közt létrejött szerződésről a következőket jelenthetem: Mitűn Andrassy gr. és Bismarck hg. teljes megállapodásra jutottak, ő Felséged Ferencz József jelenlétében e megállapodásokról jegyzőkönyv vetetett fel, melyek két példányban állítottak ki, hogy azokat a két uralkodó aláírhatta.

Az egész porosz államminiszterium meg volt győződve a Bismarck hg. által tett fontos politikai lépés szükségességéről s Bismarckkal szolidaritást vállalt. Stolberg gr. Baden-Badenbe utazott, hogy a császár beleegyezését megnyerje. Azon esetre, ha a császár nem fogadta volna el a megállapodásokat, a birodalmi kancellár lemondási nyilatkozata már készen volt. Elgondolható, hogy a császár, ki állandóan a legbensőbb barátságban volt az orosz udvarral, csak nagy nehezen volt rávehető oly egyezmény elfogadására, mely békés czélokat tűz ugyan ki, de esetleg háborúba bonyolíthatja Németországot Oroszországgal.

Stolberg gr. nyolcznap baden-badeni tartózkodása alatt képes volt a császár aggodalmait legyőzni s a császár aláírta a jegyzőkönyvet. Vajjon ez az eredetileg tervezett alakban történt-e, vagy hogy ő felséged érzelmeire való tekintettel e tekintetben változtatás történt, nem kutatjuk. Tény az, hogy pusztán külső formásgöről volt

szó, a mire csak azok fektethetnek súlyt, kik az egész ügy összefüggését nem ismerik. A fontos mozzanat az, hogy Vilmos császár, úgy, mint Ferencz József ő felsége, állítsa az egyezményt és pedig, ha jól vagyunk értesülve, ehé 15-én. A császári család többi tagjai a birodalmi kancellár bécsi eljárásával a politikájával teljesen egyetértenek.

Tanügy-

Az udvarhelymegyei általános tanítótestület

1879. évi október hó 29—30-dikán Székely-Keresztúron tartandó

VII-ik közgyűlésének napirendje

Október 29-én:

1. Találkozás és útbaigazítás az elszállásolás iránt, a tanítóképzede helyiségében d. u. 2 óráig.

2. Délután 2 órakor a „segély-egylet” közgyűlése.

3. A műfaragási és vesszőfonási házipar-foglalkozás megtekintése, a tanító-képzében.

Október 30-án:

4. Reggeli 8 órakor közgyűlés, a tanítóképzede helyiségében.

Tárgysorozata:

a) A „Hymnus” elnéklése a képezdei ifjúság által.

b) Elnöki megnyitó beszéd Kozma Ferencz elnök által.

c) A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása, és

d) Tiktári jelentés Hetey Gábor tiktár által.

e) Pénztárnoki jelentés Bedő Dénes pénztárnok által.

f) Kozma Ferencz előadása: „A népiskolai gyűmölcsfa-iskolák”-ról.

g) Hetey Gábor ismerteti Kis Sándornak „A magyar királyság földrajza” című könyvét.

h) Bedő Dénes ismerteti dr. Emericz Gyéza földrajzát.

i) Udvarhelymegye földrajzának megírására hirdetett pályázatról jelentése a bírálóbizottságnak.

k) Jelentések és indítványok.

l) A gyűlést bezárja a „Szózat” elnéklése a képezdei ifjúság által.

Gyűlés után közbejött a „Korona” cz. vendéglőben.

Egy teríték ára, egy fél liter borral 60 kr.

Az ebédjegyek váltásáról, valamint egyéb ügyekben is, a rendezőség következő helyi tagjai adnak felvilágosítást: Kozma F. elnök, Bedő D., Végler Gy., Mántó Gy., Winkler Zsuzsanna, Bartalis Ilona.

A közgyűlésre minden egyetli tagot és tanügybarátot szívesen lát és tisztelettel meghív Székely-Keresztúron, 1879. október 20.

Az igazgatóválasztmány.

Lapszemle.

Az „Ellenőr” szerint az osztrák képviselőház felirati javaslatai nem tartalmazzak oly éles ellentéteket, mint tén sokan várták. Mindkét párt — a többség és kisebbség — iparkodott a mérseklelet szemellett tartani. A többség felirati javaslata egy passzus kivételével, hol a jogfentartásról beszél, meglehetősen óvatoskodó a cseh álláspontot és világításba helyezi, ép azért nem volt igaza Sturmnek, mikor e javaslatot határozottan alkotmányellenesnek declarálta. A kisebbség, az alkotmányjárt felirati javaslata keveset tartalmaz a hajdani Herbstföle politikai kitérősekből és kíváncsiságokból. Az alkotmányjárt úgy látszik, okult azon vereségeken, melyeket szenvedett. A hadsereg kérdésében mind a két felirat a status quo fenntartása mellett nyilatkozik; az alkotmányosok azonban határozottabban emlegetik az adózó polgárok érdekeit. Leglényegesebb eltérést tüntetnek fel a Németországra vonatkozó passzusok. A mig ugyanis a többség a Németországgal kötendő kereskedelmi egyezségeket a főszűrt, a kisebbség a német barátságra zeng hozsannát. Már is megértük tehát, hogy az alkotmányosok magaslatják Andrássy politikáját, melyet nagy részüik annyiszor és oly kiméletlenül elítélt. Ezen az uton haladva az alkotmányosok egyebet is fognak tanulni, mit tén még most sem tanultak meg.

A „Hon” szerint azon törvényjavaslatok, melyeket ma a kereskedelmi miniszter a képviselőháznak beterjesztett, tetemesen növelik a vámterületet. És mindenik végezője a főcél. A vámkülzeteknek (Istriának, Dalmatiának, Brodynak) megszüntetése, a szab. kikötőknek (a horvát magyar tengerparton ötnék) bevonása a vámterületbe; ép úgy, mint Boszniának és Hercegovinának e területbe bekelezése egyaránt ehhez a célhoz vezetnek; de a különböző előzmények és intézkedések alapján. Magyarország bevétele, mint az indokolás kimutatásai bizonyítják: szeszen, bórben, ezukorban, állati terményekben, lisztben, gabonában nem jelentéktelen mennyiségre megy, a két tartomány forgalmában; a tér és forgalom szabadidő tétele leginkább nekünk szomszédoknak lehet javunkra, csak ki kell azt zsákmányolni, mert

a pénzügyi és alkotmányos nehézségek akkor könnyebben ellenőrizhetők és legyőzhetők lesznek. Mag a az tény pedig, hogy a monarchia vámtérülete ily kiterjedést nyert, nemcsak a belforgalomra lesz jótékony hatással; de egyzersmind tetemesen emelendi súlyunkat a nemzetközi kereskedelmi szerződéseknél is, és így az egész monarchia érdekeire is jótékony hatással lehet.

Az „Egyetértés” szerint: A helyzet és idők változásának, az osztrák viszonyokban beállott nagy politikai fordulathat legesattánosabb jele, hogy ez okmányok szerzője, a felirati bizottságnak hivatalos előadja — Hohenvarth gróf. Miniszterelnök és kormányzati rendszer teremője volt nyolcz évvel ezelőtt, de vele szemben ellenséges érzülettel állott a reichsrath, az osztrák népeknek képviselője. Most ő a reichsrath többségének vezére. Nekünk nem kell ujramagyarázunk, hogy az osztrák pártok ismét felszított küzdelmeiben rokonszenvűnkkel és kívánságainkkal az alkotmányjártnak adóznak. Mert hát a kik a magyar nemzetnek ellenségei a mi kedves szomszédágunkban, nem lesznek-e természetesen gr. Andrássy és Tisza Kálmán politikai hivatásának barátaivá, és nem találják-e meg legvalóbb szövetségeseiket abban a kiszemelt csöcselőleiben a cretinok és coquinok ama politikai szervezetében, mely egy sajátosságát fátummal fogva nemcsak, hogy magyarának nevezi magát, de „parlamentari többség” czimén épen az összes magyar nemzet képviselőre van hivatva.

Irodalom és művészet.

Kossuth iratai. Turinból távirják a Független Hirlapnak: Kossuth már több oldalról kapott felszólítást iratainak külföldön leendő kiadására végett. Azt válaszolta, hogy a magyar kiadásnak meg kell előznie a többiekét. A külföldi vállalkozókat Helfy Ignácra utasította Budapestre, a ki őt ez ügyben képviseli.

A „Kemény Zsigmond-társaság” első közgyűlése november második vasárnapján lesz Maros-Vásárhelyt. A felolvasásokat kiváló írók fogják tartani. A gyűlés iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Beöthy Zsolt lemond a Kisfaludy-társaságnál viselt tiktári állásáról, mivel az akadémia könyvtári bizottsága előadónak választotta. Utóda Csiky Gergely lesz.

Uj operák vannak a nemzeti színházban előadásra, illetőleg betanulásra kitűzve. Az egyik Anber A koronagyémántok című 3 felvonásos dalműve, — második Pieta című 1 felv. vig dalmű, — mindkettőből a szerepek e héten kerülnek kiosztásra.

Dr. Dallos János (Scholaster), színháznak volt tagja s jelenleg a debreczeni színház tenoristája — mint a „Nagy-Várak” írja — nagy mérvű diphteritisben volt, azonban már jobban van s nemsokára ismét felléphet.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. okt. 26.

— **Kolozsvárra** nézve nagy fontosságú leirata érkezett le tegnap a városi tanácsból, a kereskedelmi miniszternek, leirat, melyet, mint-hogy elvi jelentőségű, a miniszter az összes törvényhatóságokkal körrendeletileg közöl. A leirat ugyanis megerősíti a városi képviselőtestületnek 128—878. közzg. sz. a. kelt abbéli határozatát, mely a házaló kereskedést Kolozsvár városában eltiltja. E határozatra egy tavaly fölmerült eset adott alkalmat s illetőleg indokot; de már e régóta folytatott küzdelmet városi hatóságunk abból a célból, hogy a házalást, melylyel eddigelő miniszteri engedéllyre támaszkodva annyi visszaélést követtek el, kiszorítsa városunkból. Eddigelő fogta magát egy-egy, többnyire külföldi szedelő, megjelent Kolozsvárt silány árucikkeivel s itt vagy házról-házra járva, vagy néha egy pár hétre avagy hónapra egy bolthelyiséget bérelve, néha a legarczátlanabb fogásokkal, még licitatio alakjában is a közönségre tukmálta hitvány áruit; a közönség aztán csak akkor vette észre rászédetését, hogy drága pénzben milyen hitvány portékát kapott, midőn az élelmes üzér már helyen-völgyön túljárta egybűt kezdte elhárítani őt. Ezen kívül azonban megmontotta a helybeli kereskedők és iparosok üzletét is, a nélkül, hogy mint ők részt vettek volna bár egy krajczárral az áltami és városi közterhek hordozásában. A miniszter méltányolva mindezen tekinteteket, helyben hagyta a tanács által initált helyes közgyűlési határozatot, mely jövőre hathatós védelmet fog nyújtani hasonló idegen üzérkedés ellen a kolozsvári piacznak.

— **Igértünkhoz** képest ismertetjük az „Erdélyrészi ipartelepítő egylet” árucarnokában Demeter Józsefuél kapható hazai iparcikkeket: Debreczenből igen kitűnő és csinnal kiállított ostorok vannak gazdászok, guzdatisztek számára, egy darab ára 3 frt 40 kr. Kolozsvárt egyszerű, de a célnak megfelelő sodrony-kalikák készülnek, melynek farészai festvők, darabjának ára, nagyságához képest 40—75 kr. Nagy kelendőségnek örvendőnek az árucarnokban az udvarhelymegyei tapló-

készítmények, különböző kézi-táskák, névjegy-kosárák, szivar-állványok, dohány-tárcák, a melyek mind meglepő csinnal vannak kiállítva. Rövid időn az első szállítmány e'kelvén, a második küldeményben, kiválóan szépek díszítésre használt gyümölcs-utánzatok taplóból mind nagy ügyesség és finom ízlés tanúságai. Ezen cikkek ára 1-től 4 frtig változik. A taplómunkához sokban hasonló, elég csinos börtáskák készülnek Kolozsvárt, munkáságukhoz képest szeretől olcsók 1 frtért. Ugyancsak Kolozsvárt csinnal ültöztetik fel a bábuakat szebeni román és toroczkai népviselet szerint. A bánfihunyadi tanműhelyből megérkezett a gyermekjátékból a második nagy szállítmány: lovak és szekerek.

— **Alóliirt parancsnokság** folyó évi október hó 14-én tartott ülésében Bagaméri Elek és Varga János közszivattyús és Petro Gyula közműszó önkéntes tűzoltókat a fegyelmi bíróság által 156—1879. sz. a. előzetesen keresztülvitt fegyelmi nyomozat és eljárás alapján több ízben tanusított szolgálati hanyagság és kötelességmulasztásokért az egylet kötelékéből kizáratni határozta, egyidejűleg az egyleti jelvények és egyenruha viselésétől is eltiltatván. Az önkéntes tűzoltó-egylet parancsnokságától. Kolozsvárt, 1879. október 14. Deák Pál, főparancsnok. Münster Ede, segéd-tiszt.

— **Szüret a vidéken.** Szászvárosról írják. Nem szüretünk sok mustot, mert a légy szem óta folyvást fosztogattuk a szegény tőkéket, de a mi kevés lett, annak foka 11—13 között változik. Ára is jóságára vall, mert mig a Maroson tulról 70—80 kron lehet egy veder mustot venni, addig a szászvárosiért szívesen megadják a forintot. — **Déváról** írják: Szüretünknek az idő is kedvezett. 20-ká 21-én, kellemes szép napjaink voltak, a mi alig volt remélhető az előbbi szeles, hideg napok után. A must kevesebb ugyan, mint tavaly, de összehasonlíthatatlanul jobb. Tavaly Déván a Wagner-féle fokmérővel 9—13 fokot mértek; az idén 17-et, sőt 18-at. — **Az ideai szüret** mennyiségbeli eredményével Erdély más vidékein sincsenek megelégedve; másutt a minőség sem valami jeles Nagy-Szebenben csak 9—11, Marosvásárhely vidékén 12 fokot mutat a Wagner-féle mustmérő. Hol áll ehhez képest a dévai must 17—19, a Dobravideki 19 s az oklói 21 fok minőségével! Az árák mindamelllett felette silányak. Hátszegvidéken 1 forinttal, sőt 1 frt 20 krral fizetik a régi erélyi vedret; de lent a Maros terén, 60, sőt 50 krajczárral is beszállnak. Nagyobb mennyiségű bevásárlásokról még nem is hallani.

— **A földrengés haszna.** Fejértemplomból azt írják, hogy a földrengés következtében bedűlték a régi Golubácsi vár romjai és teljesen betemetették azokat a barlangokat, melyekből a gonosz golubácsi legyek szoktak kikelni. Ez ugyancsak örvendetes hír az ország déli vidékeinek, azok közt Hnyad-megyének is.

— **Liszt Ferencz** születésnapja. A meseter párnap előtt ülte meg születése 69-dik évfordulóját. Bécsből eredeti ajándékok küldött be neki ez alkalommal egyik tisztviselője. Összeszedte a Liszt bécsi hangversenyeiről irt összes programokat és bírálatokat s egy nagy ládában elküldte a művészeknek.

— **Soldos Sándor** a Bláha Lujza volt férje tegnapielőt a Benz czirkuszban az est hőse volt. A plakátok ős betűkkel hirdették első fellépését s a kíváncsiság örísi publikumot hozott össze, Végre a t. cz. vendég deszkarengető tapok között előlovagolt... A híres „három ugró” egyikét lovagolta. A tapok csillapultánál kezdődött a produkció és általános elismerés illette a kitűnően iskolázott lovat, mely is derekasan ki-mételelt bravourjait és Soldos ur — nem esett le róla, hanem meglehetősen feszesen tudta magát az egész műtétek alatt a lovon tartani. A közönség csak akkor hagyta békében a legeslegujabb vendégét, midőn Leona Dare, a lég királynője bámulatos mutatványival újabb extázisba hozta... Soldos ur pedig meg volt elégedve a fogadtatással, Benz meg a jövedelemmel, ugy hogy újabb acquisitíóját 120 frt havi tiszteleddij mellett szerződtette. Mai fellépéseért 300 forintot kapott.

— **Az uszorások** kiutasításának kérdése az osztrák birodalmi törvényszék előtt. Két, rendőreleg Bécs területéről kiutasított uszorás ügyét tárgyalta tegnapielőt az osztrák birodalmi törvényszék. Az egyik Treichler styriai születésű örekeskedő ügye, ki előbb a rendőrségnél szolgált, de uszorászkodása miatt el lett onnan bocsátva; az uszorát azonban azóta is, főleg előbbeni rendőrszései közt üzletszerűleg üzte. A kiutasítás ellen azzal védi magát, hogy mint „örakereskedő”, rendes adót fizet s kölesönnyel nem képeznek tiltott keresetmódot. A másik eset Fdeistein Salamoné Tarnowból, ki főleg az északi „vaspálya” hivatalnokaiól tűzött uszorát, a miért fel is neveztek „Nordbahnwucherer”-nek. A birodalmi törvényszék ítéletének kihirdetését máskorra halasztotta.

— **Nagy szerencsétlenség** történt pár nap előtt Szathmáron. Midőn az iskolás gyermekek a legsűrűbb rajokban haladtak hazafelé, két neki vadult ló, hajmeresztő sebességgel vágatott a Kazinezy-utczába, itt megriadva a gyalog jár-dára ugrott, s az ott menő gyermekek közül Hartmann S. és Guttmann Dávid két kis leányát borzasztóan elgázolta. A szerencsétlen gyermekek egyi-

ksnek keresztcsontját és kezét, másikának fejét, fogait és karját törték össze a féket vesztett állatok.

— **Az occupatio** áldozatai. A Bosznia occupatiójáról szóló tábori munka nem nyújt tüzetes áttekintést az occupatióális hadjárat veszteségeiről s az erre vonatkozó adatok a munka több helyén el vannak szórva. A hadügyminiszterium ezen hiányon akart segíteni, midőn egy külön füzetben részletes kimutatásokat közöl az occupatio alatt elesett, betegségben meghalt és megsebesült egyénekről. Összes veszteségünk volt elesettekben 247 törzs- és főtiszt, 2 katonai hivatalnok és 935 katona; megsebesült 1 táboriork 126 törzs és főtiszt, 1 katonai orvos és 3338 katona. Eltűnt három főtiszt és 233 ember. A legverengzőbb csata szeptember 4. és 5-ikén volt Doboj mellett, mely alkalommal 95 ember elesett, 492 megsebesült és 30 eltűnt. A legnagyobb veszteséget szenvedte a gyalogság, melyre 860 elesett, 3610 sebesült és 216 eltűnt jut. A lovasság csak egy tisztet és 57 legényt veszített. Legtöbbet szenvedett a 79. sz. Jellasiach tartaléksereg, melynek vesztesége sebesülteken öt tiszt és 68 ember, halottakban 8 tiszt és 329 legény. Ez után következnek a 22-ik Wéber és 23-ik Airoldi gyalogezredek.

— **Modern Kékszakáll.** Engelhartzell helységben (Felső Ausztria) m. hó 28-án halt meg Hohengartner György takács, 85 éves korában. Hat felesége volt, az utolsó most hat éve halt meg. Hohengartner most négy éve hetedszer akart megölni, már vőlegény is volt és épen az esküvőre készült, de a vőlegény gyermekei és barátai meggátolták ezt.

— **A kinek kevés 15 év.** Dubán Henrik gépész bűndögyt e hó 20-án végtárgyalta az egri kir. törvényszék. Vádolt utitársát, Strečko János molárlegényt, kivel munkakeresés végett Hevesről elindult, a „arna-örsi” uton egy botütéssel földhöz sújtá, aztán előbb kezeivel, majd egy nyakára hurokolt zsinaggal megfojtván, ruháitól, órájától és egyéb ingitól megfosztotta. A tettes borzasztó cselekményét ittas állapotja és a fölötti felindulástól magyarázta ki, hogy utitársa őt az egész uton egy akácfa-gallyal ingerlé. A törvényszék ezen enyhítő körülményeket, mintán a vád csupán a tettes önvalloására volt alapítható és az előzetes elhatározás ki nem deríthetett, tekintetbe véve, vádlottat a rablőgyilkosság vádjá alól felmentette; azonban őt a szándékos emberölés és rablás büntényében büntőnek mondván ki, 15 évi börtönbüntetésre ítélte. A kir. ügyész, ki a vádlottat kötél által való halált kért, felebbezett; a vádlott ellenben kijelenté, hogy ő nemcsak; hogy nem felebbez, de a kiszabott büntetést magára nézve „enyhének tartja és súlyosabbat kér.

A közönség köréből.*)

Kerekes Sámuel és a törökök pénze.

Tegyük fel azon majdnem lehetetlen dolgot, hogy Kerekes Sámuel a „Kelet” 239-ik számában igazat is beszél; állítunk vele, hogy a 250 frt 50 krt nem ő, hanem egy igen tiszteltreméltó ember gyűjtötte, s hogy a „Maros-Vidék” szerkesztője ámitotta a közönséget, mikor ugyancsak a „M. V.” 1878. január 6-iki számában azt állítja, hogy azon összeg bektildése reá van bízva. Higgyük el Kerekesnek, hogy azon ur (kinek emléke magasan áll mindnyájunk becsülésében) csakugyan (nem bízta az általa gyűjtött pénzt Kerekes Sámuelre, hanem, hogy a 250 frt 50 kr zár alatti levő irományaiból csak most kerülhetett elő (bárha tudjuk, hogy Z. dr. K. V. és J. A. gyűjtő-ive még a mult év elején a takarékpénztárban, a boldogultnak irományai között találtatték meg a pénzzel együtt, s tekintünk el — türelmes közönség, ki hallgatod a Kerekes Sámuel reputációjára ömlő göröngyök kopogását ettől a 250 fit 50 krtól.

Egy nagy kérdés merül azonban fel: hol volt hát a többi pénz addig az annyszor emlegetett szinte 400 frtig? — Felel a „Kelet” 230-dik számában Kerekes. Azt mondja: a bárendező-bizottság elnökénél volt, a ki — mint azt szerényen elhallgatja — nem más, mint épen Kerekes Sámuel.

S ez az elnök, ki „nem kívánta magánál feleljeni a jövedelmet”, miért, miért nem, huztahalasztotta egy esztendő és 7 hónapig — s mig mi ki nem könyörögtük — e pénznek beküldését. (Hát miért húzta? hiszen Kerekes Sámuel nem volt zár alatt, nem volt falun.)

De jól van! Könyöröltes emberi szívek, kik irlalmas cselekedeteket akartak gyakorolni, elfogadták a Kerekes által átadott pénzt s azt a J. A. gyűjtéséhez csatolva 1870. augusztus 29-én befizették a konzulatushoz Sherid effendinek.

Mi meg is nyugodtunk volna benne, mint-hogy a közügynek való szolgálattétel volt czélunk, de Kerekes Sámuel kiabált folyvást és csinált igen silány meséket a „Kelet” hasábjain.

Egy dolog van még azonban eligazítani való, melynek felemelítését kötelességünknek tartjuk. Ugyanis, a „M. V.” 1878. január 6-iki számában következő nyilatkozat áll:

*) E rovat alatti közleményekért csupán a sajátoltóság irányában vállal felelősséget a Szerk.

Lapunk szerkesztőségéhez befolyt:	
A török seb. javára rendezett első hízas tánczestély jövedelme	91 frt 16 kr.
a második h. tánczestély jövedelme	4 frt 11 kr.
és egy 10 frankos arany	4 frt — kr.
Cs. ny. sz. kereskedő gyűjtése	20 frt 19 kr.
lapunk zártakor kaptunk	7 frt — kr.
a bol. eml. J. A. gyűjtő ivén begyűlt	250 frt 50 kr.
összesen	376 frt 96 kr.

1879 augusztus 29-én befizettelett a francia nyelven két példányban kiállított nyugta tanúsága szerint 359 frt 47 kr. Hol van hát még 17 frt 49 kr?

Ennyi pénz sok lesz Kerekes úrnak özrősi díjban.

Ezt kérdeznők meg Kerekes Sámuel úrtól, de — hogy már egy dologban értsünk egyet, K. S. urral — hagyjuk ez ügyet a törvényszékre, az majd kikeríti.

Marosvásárhelyt, 1879 oct. 20.
Több érdeklődő.

„KELET” magán távirata.

Feladatott Budapestén okt. 26. 1 ó. 40 p. éjjel.
Érkezett Kolozsvárra okt. 26. 1 ó. 50 p. éjjel.

Verhovay és Eötvös Károly közt pisztoly-párbaj volt politikai összekoezcenás miatt; de baj nem történt.

HIVATALOS ÁRFOLYAMOK

a budapesti áru- és érték-tőzsdén 1879 október 25.

Magyar aranyjárdék	96.10
Magyar vasúti kölesön	114.75
Magyar kel. vas. államköt., I. kibocsátás	73.75
Magyar kel. vas. államköt., II. kibocsátás	85.50
Magyar kel. vasúti államköt., 1876. évi	76.75
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölesön	104.75
Magyar szőlődezsma váltási kötvény	91.75
Magyar földterhermentesítési kötvény	91.25
Magyar földterherment. kötvény záradékkal	88.50
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	88.75
Temes-bánati földterherm. kötv. záradékkal	88.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	87.25
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötv.	—
Osztrák járadék papírban	68.50
Osztrák járadék ezüstben	69.75
Osztrák járadék aranyban	81.—
1860-iki államsorsjegyek	127.50
Osztrák-magyar bankrészesvény	8.37
Osztrák hitelintézet-részesvény	25.50
Magyar hitelbank-részesvény	266.75
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.58
20 frankos arany	9.33
Német birodalmi márká	57.70
London (3 havi váltókért)	117.05

CSEPREGI eredeti népszínműve.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet Kolozsvárt, vasárnap, 1879. oct. 26.

A SÁRGA CSIKÓ

Eredeti népszínmű, dalokkal és tánczozal, 3 felv. Írta: Csepregi.

Helyárok mint rendezen.

Jegyek válthatók d. e. 9 órától déli 1 óráig d. u. 4 órától 6 óráig a nemzeti színházndl.

Kezdete 7 órakor, vége 10-ed félkör.

Kedden, 1879. oct. 28-án. Suppé vig ope-retteje előszór.

BOCCACCIO.

Operette 3 felvonás.

Felölés szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Békésy Károly.

Figyelemre méltó!

A vasúti indóház közelében

Kajántó-utczában 3 ház,

a nagyutczában

86 sz. a. nagy veteményes kerttel ellátott telek, és a

Széchenyitérén

a Tauffer-hidnál levő, pinczével s bolti helyiséggel ellátott ház

szabad kézből kedvező feltételek mellett ELADÓ.

Mindenik iránt értekezhetni tulajdonos Kerekes Márton építészezt, Széchenyitér 29 szám alatt.

Huste-Nicht

Kapható Kolozsvárt: **Széky Miklós** gyógyszerésznél.

Szívesen bizonyítom Tekintetességnek, hogy a **Huste-Nicht** (mész-növény-malátá-kivonat) PIETSCH L. H. és TÁRSÁTÓL Breslauban, 5 ávegőse elhasználása után idült mellbajomat lényegesen kedvezően enyhítette és a gyógyulást elősegítette sat. (383) (1-3)

Alázatos szolgálja **Heuke Fr.** prépost, kath. plébános Bombstban.

Legjobb minőségű friss
kolozsvári mustár
és friss őrlésű
mustárliszt

kapható:

Gergely Ferencznél,

Kolozsvárt főter 20 sz.

(384) (1-3)

(381)

(2-3)

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy a Kolozsvárt bel-hidvezetében levő, előbb

„EUROPA” szállodat és kapcsolatos éttermet, a kényelem, elegancia

és tisztaság, legmagasabb tekintetű szerint berendeztem, s úgy a szállodában, mint az étteremben, a legmúltányosabb árakat tartandom szem előtt.

A helyiség:

„HUNGARIA SZALLODA”

cím alatt 1879. október 28-án fog megnyitni. A n. érd. közönség szíves pártfogását kérem.

BENKÓ FERENCZ,

szállodás, előbb a „Grand kávéház” bérleje.

(128)

(24-30)

Papier à Cigarettes

LE HOUBLON

Fabrication Française

Pour éviter la contrefaçon suscitée par le succès sans précédent de notre Papier, exiger que chaque feuille porte le mot **LE HOUBLON**, et que chaque boîte soit revêtue de cette étiquette avec notre signature.

Le Papier **LE HOUBLON** se trouve chez tous les marchands et négociants en cigares et cigarettes.

Cawley & Henry
à PARIS
seuls Fabricants

Cawley & Henry
Propriétaires du Brevet.

Haszonbéri hirdetmény.

Nyárad-Szent-Lászlón,

Maros-Vásárhelytől 2 órányira, a Nyárad terén fekvő

230 hold szántó, kaszáló és szőlő birtok,

fél malomrészessel, udvartelekkel és zsellértelekkel együtt 1880 január 1-én, vagy április 24-kén kezdődőleg hat évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni öv. Nagy Domokosnéval Nyárad-Szent-Lászlón (u. posta Nyárad-Szereda), vagy Szentkirályi Árpáddal Sz. Keresztúron.

(382)

(2-3)

(354)

(4-4)

SZEGEDI I. F.

KÖTŐ- és VARRÓ-GÉPEK

legnagyobb raktára Kolozsvárt,

főter 26. sz. (Dr. Hincz György gyógyszerértára mellett)

A legnevezetesebb amerikai és európai gyárakban készült, kitűnőnek elismert, többféle szerkezetű

kötő- és varrógépeket

előnyös feltételek és legutányosabb

ár mellett árusítok.

Végül a szakmában szerzett dús tapasztalataim folytán bármilyen varró- és kötőgépeket elvállalok

javítás végett.

Raktáromban kitűnő varrógéptűk, ezérna, selyem,

olaj és egyes géprészek dús választékban találhatók.

Kiadó bolt.

Kolozsvárt 29. szám alatt a volt Hidkapu sarkon levő, Reschner-féle **bolt**, belső felszereléssel együtt **kiadó**.

Értekezhetni ugyanazon szám alatt **CZIRJÁK SAMU** tulajdonossal. (307) (19-19)

FERENCI IGNÁC

Kolozsvárt, főter 25. sz.

ajánlja dúsán ellátott

kész férfi, női- és gyermek cipők raktárát,

Legujab nagy választékban, pontos szolgálat és jutányos árak mellett. Mindennemű megrendelések legrövidebb idő alatt teljesítettek.

T. cz. vidéki megrendelők részére mérték cipő, vagy számszerint azonnal teljesítettek. (413-10) (45-50)

MOLL SEIDLITZ-POR.

Valódi csak,

ha minden dobozon a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb eredménnyel használt mindennemű **gyomor-betegségek és emésztési bántalmak** (mint étvágytalanság, szorulás stb.) **vértörölés és aranyér-bántalmak ellen.**

Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik túlsúlyt szenvednek.

Hamisítások bíróság üldöztetnek.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt. oszt. ért.

Francia borszesz és só.

A legmegbízhatóbb orvosok a szenvedő emberiség részére minden belső és fogfájásnál, idült hibák és sebek, rákbajok, tüszők, gyuladt szemek, hűdés és mindennemű sérteknél stb. stb.

Palackban használati utasítással együtt 80 kr. o. é.

Dorsch-halmáj-zsirolaj
Krohn M. és társai
Bergenben (Norvégiaiban.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelembe előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi célokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasítással együtt 1 frt o. é.

(69) **Főraktár:** (43-52)

Moll A. gyógyszerész, cs. k. udvari szállító,

Bécs, Tuchlauben.

Raktárak a birodalom minden jó hírű gyógyszerertáraiban, avagy fűszerkereskedéseiben vannak. Raktár nélküli helyiségekben nagyobb vételnél magánszemélyek is megfelelő árleengedéshben részesülnek. A t. cz. közönség figyelemzetik **csakis** Moll-féle készítményeket kérni és csak is olyankor elfogadni, melyek védjeggyel és aláírással ellátva vannak.

Raktárak Kolozsvárt: Valentini Ad. gyógyszerész. Wolff János, gyógyszer. Dr. Hintz György, gyógyszer. Székely Miklós, gyógyszer. Biró János, gyógyszer. Dietrich Sámuel keres. Brassóban. Jekelius Nándor, gyógyszer. Fabik Ele, gyógyszer. Déván. Weisz Adolf. Szebenben. Müller K., gyógyszer. és Reissenberger A. F. Segesvárt. Teutsch J. B.

A. MOLL, k. k. Hof-Lieferant, Wien.

(215) **OTTO FRANZ, czég** (20-25)

Különlegességei
Bécs, Mariahilferstrasse Nro. 38.

császárilag, királyilag kizárólagosan szabadalmazott

PURITAS.

Hajfijító-tej.

A Puritas nem hajfisték, hanem tejserű folyadék, mely majdnem azon csodálatos hatással bír, hogy a fehér haját megfijítja, az-az lassankint még pedig legkésőbb tizen-négy nap alatt ama színt viszanadja, melylyel eredetileg bírt.

Egy palack Puritas ára 2 frt (elküldésnél 20 kr. költség.)

Hóvirág. Egyetlen szépitőeszer sem versenyezhet kitűnőség és jó határa a „hóvirággal”. Olajos üdítő alkatrészekből állítva, eltávolít ezen szar rövid idő alatt szepőt, májfoltokat, bőrtöréseket, bőrpattanásokat stb. és az arczbőrnek fénylő fehérséget, tiszte és finomságot kölcsönöz. Legjobb védeke az ősz és téli zord levegő behatása ellen, azért nélkülözhetetlen női szépitőeszer különösen a farangban, ára 1 forint.

Décsi pipere rispor. Szent-György virág, fehér és rózsza színben, a bőrön tartós és látványos, fényes, a legkiválóbb minőségű. A rispor leginkább a folyékony szent-györgy-virág használatá után ajánlhatjuk, mi az arczszínnel feltűnő gyengéd finomságot kölcsönöz. Egy doboz ára 60 krajczár.

Drilantine az egyedüli szer a szakál szépitőse és puhán t rítására, minden zsirosság hátrahagyása nélkül, ára egy palacknak 80 kr.

Helmine szarvasmarha-hajkenőcs orvosi utasítás szerint készítve a haj szépitőse és fenn-tartására, megvő a hajhullási korpaképződéstől és erősíti a hajbőrt; ára egy nagy tégelynek 1 frt 50 kr.

Hó-olaj zöld dióhéjból gondosan készítve, azon kitűnő tulajdonsággal, hogy a fehér, ősz és vörös hajnak egy természetesen látszó sötét színt kölcsönöz, ára egy nagy palacknak 1 frt.

La Jeune igen jeles szakál-növesztő, melylyel a szakált igen szép fekete, barna, vagy szőkevé lehet festeni. Fekete vagy sötétbarna hajnál a La Jeune igen czélszerűen alkalmazható, ára egy levélkének a hozzá tartozóval 3 frt.

Urania (hajszesz) kitűnő hatással a haj és hajbőrre, a higózálgást elősegíti, megőrzi a korpa képződéstől és fakadástól, előmozdítja a hajnövést különösen kiállott betegségek után, u. m. typhus, himlő, gyermekágy stb., ára egy nagy palacknak 1 frt 50 kr.

Hippokrene, gyógyerejű szőlő szesz rozsa színezéssel, rendkívül jóltető és üdítő hatással, ára egy palacknak 1 frt 20 kr.

Raktárak: Kolozsvárt: **VALENTINI** gyógyszerész Redoute soron Gyula-Fehérvárt: **Csikó Kristóf** urná.

fogfájást

Lyukas és avult fájós fogakat, valamint mindenféle rögön és sikeresen: gyógyíthatni az általánosan elismert „**indiai extract**” által. Valódi-skóban a kolozsvári egyedüli főraktárban **Wolff J.** gyógyszerésznél üvegesben 35 krajczárért kapható. (301) (6-10)

A Diána-fürdői intézetben

minden időtájban igénybe vehetők, a legkényelmesebben el látott **porcellán és rézkádós melegfürdők**, ez utóbbiak nagyobb kényelem végett, főképpen gyengékedőknek és betegeknek, azonnal hához is vitetnek.

Ugyszintén a jó hatású **gőzfürdő** számtalan bántalmakban, különféle kitűnő meleg és hideg zuhanyokkal, naponta a legillendőbb árban élvezhető. A hazamenetelre egy kocsi általi szállításról is van gondoskodva. (19) (15-*)

A mit is ezennel tisztelettel a t. cz. közönségnek számos részvétel végett, tekintve a tetemes kiállítási költségeket, tudomására juttatni kötelességének tartja

Kolozsvárt, 1879. **A Diána-fürdő igazgatósága.**

STEIN JÁNOS

Soeben wurde vollständig:

Brockhaus' Conversations-Lexikon.

12. Auflage. 15 Bände.

Gehftet 96 M. in Halbfrauzband 112 M. 60 Pf.

Brockhaus' „Conversations-Lexikon“ liegt in der zwölften Auflage nunmehr vollendet vor und empfiehlt sich ausser durch Gediegenheit der Bearbeitung und Wohlfeilheit des Preises namentlich auch als das **neueste**, bis auf die unmittelbare Gegenwart reichende.

Eine bildliche Ergänzung des **Conversations-Lexikon** bietet der **Bilder-Atlas**: 500 Tafeln, 8 Bde., geb. 75 M., geb. 105 M.; Erklärnder Text, 2 Bde., geb. 15 M., geb. 20 M.

kapható:

Megjelent és Kolozsvárt

STEIN JÁNOS

zeneműkereskedésében kapható:

Boccaccio. Vig opera Suppé-től. Teljes zongora kivonat, énekhangra zongora kísérettel. 6 frt 30 kr.

Boccaccio. Vig opera Suppé-től. Teljes zongora kivonat, 2 kézre. 2 frt 70 kr.

Boccaccio. Potpourri. I. Zongorára. 1 frt 50 kr.

Boccaccio. Potpourri. II. Zongorára. 1 frt 50 kr.

Boccaccio. Könnyű Potpourri. Zongorára. 78 kr.

Boccaccio. Keringő. Zongorára. 1 frt.

Boccaccio. Francia négyes. Zongorára. 75 kr.

Boccaccio. Fiametta-Polka-Mazurka. Zongorára. 60 kr.

Boccaccio. Szerelmi kaland. Polka. Zongorára. 60 kr.

Boccaccio. Florentiner-Gyors-Polka. Zongorára. 60 kr.

Boccaccio. Induló. Zongorára. 60 kr.

Morilla. Operette Hopptól. Potpourri zongorára. 1 frt 50 kr.

Morilla. Nyitány. Zongorára. 90 kr.

Uj és jeles zeneművek legnagyobb raktára

Kolozsvárt:

Stein János

zeneműkereskedése.

Zeneműjegyzékek ingyen és bérmentve.

MAGYAR LEXIKON.

MEGJELEN FÜZETEK BEN.

Egy-egy kötet 10 füzetből áll.

Eddig már 38 füzet jelent meg

és folyvást kapható csupán

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt.